

KAREL CUBECA

ZLATO AFRIKY

A person wearing a green long-sleeved shirt and a green hat is shown from the waist down, leaning over a stream. They are holding a large, shallow, woven basket and pouring a large quantity of gold nuggets into the water. The background features a sunset over a body of water with silhouettes of trees on the far bank. The overall color palette is dominated by warm, golden, and reddish tones from the sunset.

KIOKAN

KAREL CUBECA

ZLATO

AFRIKY

Copyright © Karel Cubeca, 2006
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

© Karel Cubeca, 2006

Redakční úprava Alena Zatloukalová

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., v edici Klokan, Frýdek-Místek, 2006

shop@alpress.cz

Tisk a knihařské zpracování Centa, spol. s r. o., Vídeňská 113, Brno

Vydání první

ISBN 978-80-7466-031-3

Kniha I.

**V divočině
Afriky**

*Skutečnost, že máme nepřátele,
dokazuje dost zřetelně, že se nám daří.*
Ludwig Börne

Tryskové letadlo kanadské výroby Challenger prořízlo velkou rychlostí hradbu mraků a jako vyleštěný meč se zablýsklo v ostrých paprscích slunce.

Pěna mraků zůstala pod trupem a připomínala rozšlehanou smetanu – jen si líznout.

„Bože, jaký klid,“ povzdychl si Jack Irving. „My vedeme dole pořád nějaké pře, pořád hledáme viníky nějakých nepatřičností, pořád se střetáváme s názory, které jsou jiné než naše, neustále s něčím bojujeme, a tady nahoře si všechno hová v nebeské strnulosti. Ale Andreo, on už je život takový. Promiňte, vždycky mě přepadne trocha nostalgie, když mohu přes okénko pozorovat božský klid nebes. Proč jen si, hergot, neumíme trochu té harmonie vytvořit i dole na zemi?“

Pohledná černovláska se na Jacka usmála a trochu v rozpacích si upravila záhyby stewardské uniformy. Hledala odpověď, ale Jack jí nedal čas.

„Jste překrásné děvče, kdy mě pozvete na veselku?“

Andrea se rozesmála. „To by mě musel nejdříve někdo chtít. A potom, mám ještě na vdávání čas.“

„Přesně jako ten náš kluk,“ mávl rukou Jack. „Říkám mu, vlastně říkal jsem mu, než odešel, najdi si někoho, ale on ne, pořád měl dost času a vidíte, kde je mu dnes konec.“

Andrea pokývala hlavou. Bylo jí starého muže líto, protože příběh jeho syna Adama nebyl pro lidi z Jackova týmu tajemstvím.

Adam byl do svých patnácti let naprosto vzorným mladým mužem, připravujícím se na převzetí Irvingova impéria, zahrnujícího devět zlatých a dva diamantové doly, tři rafinérie na zpracování ropy a obrovský balík akcií bank a předních světových firem.

Jacku Irvingovi v jeho osmdesáti pěti letech patřilo v TOP žebříčku nejbohatších lidí světa nezanedbatelné 23. místo a pomalu nakukoval do první dvacítky.

Jack dokázal řídit své impérium s velkým přehledem a s mimořádnou dávkou předvídatosti a citu. Bohužel ve vztahu k synovi ztratil v určitém okamžiku jakýkoli vliv a nad ním sebemenší kontrolu.

Kdyby si Adam s partou svých vrstevníků nezačal s drogami, jistě by všechno probíhalo jinak. Jack nepřikládal cigaretám z konopí žádný význam a následný kouř v Adamově pokoji dokonce považoval za menší zlo než ten z normálních cigaret a bláhově si myslel, že kouření nějaké trávy bude méně škodlivé než vdechování tabákového kouře. Omyl. Nezůstalo u konopí a Adam postupně přešel na tvrdší drogy. Než si Jack uvědomil hrozící nebezpečí, bylo pozdě.

Z premianta třídy a vítěze studentských sportovních soutěží se Adam rychle změnil na drzého povýšeného fracka, jehož výstřelky a průšvihy bylo stále obtížnější krýt.

Jack dnes věděl, co tehdy udělal špatně. Málo si Adama všimal, jeho poklesky připisoval nevybouřenému mládí, a když se zmoohl na jakési řešení, bylo pozdě.

Poslal Adama na studia do Londýna, do vyhlášené internátní školy, ale ani tady si nevěděli rady. A pak jednoho dne Adam zmizel. Utekl, nechal na studentském pokoji pár řádků, že se loučí a že se ozve. Neozval se už čtyři roky.

Tisíckrát už Jack chtěl, aby ho hledali, ale i přes naléhání Wandy tak nikdy neučinil.

„Trpělivost,“ říkával jí, „jednou se otevrou dveře a bude tady. Slíděním ho znovu ztratíme. Dejme mu chvíli čas. Ještě chvíli. Vybouří se, otrká...“

V rovnoměrném hukotu motorů challengeru se Jackovi začaly klížit oči.

„Bylo to dnes těžké jednání?“ zeptala se Andrea.

„Ale ne,“ probral se, „spíše nepřijemné. Víte, já odbory nesnáším a tlumit ty jejich vášně mě nebaví a zdržuje. Místo abych rozvíjel firmu, dohaduju se s nima o blbostech.“

„Četla jsem noviny,“ špitla, „pěkně se tam do vás obouvají. Nechápu, že to tak necháte. Vždyť z vás udělali vydřiducha, skrblika a nelidu, já bych...“

„Dítě,“ usmál se na ni, „kdybych tohle všechno bral vážně, zbláznil bych se. Já vyčnívám z řady a je logické, že se do mě strefují. Děláním to nejlepší, co umím, a cokoli se mi podaří, samozřejmě vzbuzuje u mnoha lidí závist. Jistě, беру jejich výtky jako do nebe volající nespravedlnost, ale už jsem dost starý na to, abych kritiku, kterou považuji za nespravedlivou, nebral vážně. Nejsem dokonalý a dělám chyby jako jiní smrtelníci, ale protože trčím z řady, budou na každé moje rozhodnutí reagovat lidé s výhradami, ať už se rozhodnu tak či onak.“

„Jste silný člověk,“ řekla, „hrozně ráda si s vámi povídám.“

Zadíval se jí do očí a ona si stejně, jako při každém jejich společném letu, musela přiznat, že přes rozdíl šedesáti let ji Jack nesmírně přitahuje. Nejen tím, čím je, nejen svými životními úspěchy a společenským postavením, ale svojí moudrostí a lidskostí. A nesmírně živýma očima. Proč takhle moudří lidé stárnou, proč jejich cesta směřuje k nevyhnutelnému konci, když přitom po světě běhá tolik pitomců, bázlivců a darebáků? Jako jeho syn, uvědomila si trpce a zrak jí sklouzl na koženou sedačku, kde ji před nějakým časem Adam při letu téměř znásilnil. Kdyby nekřičela a nepřiběhl druhý pilot, asi by se tomu hajzlovi neubráníla. Neudala ho jen kvůli jeho otci. Ještě teď vidí, jak tam Adam stál a se zkouřeným úsměvem na ně hleděl jako na obtížný hmyz.

„Čubko,“ řekl jí tehdy, „jednou mě budeš prosit, ale s čubkama netančím!“ Smál se a ukazoval na ni vztyčeným prostředníčkem.

„Víte, Andrea,“ přerušil její vzpomínky Jack, „v roce 1862 dosáhl v Americe generál Grant největšího vítězství Severu a stal se pro tu chvíli nejvýznamnějším a nejhrdinnějším člověkem, bohem, chcete-li. A ač bouřlivěji jej lidé oslavovali, v o to větší tichosti jej za šest týdnů zatkli. Prý dokonce zoufalstvím a hanbou brečel. A proč ho zatkli, co udělal?“

Pokrčila rameny.

„Vyhrál tu velkou bitvu, nic víc,“ usmál se Jack, „a to vzbudilo závist. Ti, co ji nevyhráli, se spojili a smetli ho. Chtěli být hrdinové, a když se jimi nestali, tak Grantovi srazili hlavu a naplnili své primitivní uspokojení být vidět a slyšet alespoň tím, že se přizívali na jeho slávě a strhli část pozornosti na sebe. Ano. Při zatýkání Granta byli ještě potichu, po jeho zatčení však hlasitě tančili na jeho hrobě.“

„Hrozné,“ špitla.

„Ne tak docela,“ pokýval Jack hlavou, „Grant byl vynikající voják, ale špatný psycholog. Když uděláte něco, čím vybočíte z řady, vždycky se na vás někteří lidé vrhnou jako vosy, bez ohledu na to, zda jste udělali něco dobrého či zlého.“ Vzal Andreu za ruku a přitáhl si ji blíže. „Existuje jediná obrana,“ zašeptal jí do ucha. „Víte jaká?“

Zavrtěla hlavou a cítila, jak jí ruku jemně stiskl.

„Nikdy nenechte nikoho tančit na svém hrobě, protože jakmile to jednou někomu dovolíte, už z toho hrobu nikdy nevstanete. Existuje jediná výjimka jak tomu uniknout,“ usmál se, „a kdo s ní umí pracovat,“ stiskl jí ruku ještě silněji, „ten nemůže prohrát.“

„A to je co?“ vyhrkla.

„Že se do toho hrobu nenecháte strčit, že v něm ve skutečnosti nejste a díváte se hezky zdálky, kdo na vašem prázdném hrobě tančí. To je osobní zkušenost z mého vlastního života. A i když vás k tomu hrobu vlečou, nikdy nebrečte. Nerozbrečíte-li se, podělají se strachy a nesežerou vás, ale sežerou sami sebe, aby vaši síle ukázali loajalitu. Slabí se zcela přirozeně přimykají k silnějším. Rozumíte mi?“

„Ano,“ přikývla. „A jak jste vlastně s těmi odbory na dolech dopadl?“

„Nerozbrečel jsem se,“ rozesmál se a pustil jí ruku. „Na rok jsme se dohodli a měl by být klid na normální práci.“

„Takže vítězství?“ usmála se.

„Kdepak,“ mávl rukou, „odbory jsou rakovina, nad kterou nelze úplně zvítězit. Jeden pařát jim urazíte a za chvíli naroste nový. Hádejte, proč lékaři nemohou najít lék na rakovinu?“

„Vážně nevím.“

„Protože to je saň, která se vymyká systému. Nejdříve na těle jenom parazituje, pak jej začne vysávat a nakonec ho sežere a zahubí,

čímž zahubí samozřejmě i sebe. Odbory jsou ovšem ještě mazanější než ta hrůzná nemoc. Nejdříve parazitují, pak vysajou svého hostitele, jenže když se ten hostitel pod jejich tlakem zhroutí a zkolabuje, najdou si jiného hostitele. Jedna rakovina se svými metastázemi napadá a ničí jednoho člověka a sebe. Odbory nenapadají jednu firmu, napadají celek. V tom je jejich největší nebezpečí.“

„Co s nimi tedy můžete dělat?“ zvedla k Jackovi oči.

„Můžu je tlumit, můžu být chytřejší, můžu se smát, i když se mi chce brečet. A hlavně nesmím ztratit odhodlání, že přežiju i s parazity v kožichu.“

„Jdeme na přistání,“ upozornil je pilot, „připoutejte se prosím.“

Adam Irving měl v hlavě takovou motolici, jakou už dlouho nezazil. Nic proti Španělsku, ale na Ramble už si nekoupí ani jedinou dávku. Kdyby si nerozdělil obsah titěrného malého psaníčka s tou courou vedle, mohla to být jeho poslední dávka. Přitom sem herák vozili přes moře přímým kanálem s minimem překupníků. No nic, řekl si, Barcelona není jenom Rambla a Katalánské náměstí.

Posadil se na posteli a chvíli počkal, až se svět kolem přestane houpat. Zbytky včerejší extáze se měnily na odporné vyprahnutí a Adam věděl, že stačí pár doušků něčeho tvrdého a tělo se srovná.

Postavil se, párkrát zacvičil rukama a nohama a rozhlédl se kolem. Ke svému překvapení zjistil, že je v čistém a upraveném bytě, na oknech jsou bílé závěsy a na zemi docela moderní koberec.

Tohle nebylo žádné doupě, na jaké byl zvyklý, v tomto bytě chybělo kus pravého nefalšovaného života. Šel do rohu místnosti a s chutí se vymočil. Pozoroval, jak tapeta navlhá a krabátí se a jak se jeho ostře žlutá moč vsakuje do koberce.

Když byl s močením hotov, rychle prohlédl skříňky a šuplíky a nacpal si do kapes všechno, co se mu zdálo na černém trhu prodejné.

V sekretáři našel jednu jedinou fľašku s odporným sladkým lepidlem, ale i babské pití mu udělá v tuto chvíli dobře, a tak si i přes odpornou chuť několikrát pořádně loknul. Aniž láhev uzavřel, pustil ji na zem a díval se, jak z ní do koberce vytéká zbytek červeného likéru.

Po malé chvilce se rozhodl neplýtvat cennou tekutinou, zvedl láhev, teď už jen s třetinou obsahu, a vrátil se k posteli.

Zálibně si prohlédl černé podsadité děvče a přemýšlel, kde na ni vlastně narazil, ale nemohl si vzpomenout. Jediné, na co si vzpomínal, bylo to, že jí daroval polovinu svojí dávky.

Zdalipak se s ní v noci miloval? Asi ne, napadlo ho, když tu před ním leží v bílých šatech a krémových lodičkách.

„Lodičky,“ zabručel a podíval se směrem k otevřeným dveřím do koupelny. Jasně. Lodičky si pouštěl na zahradním jezeře doma, když byl malej. Jak je to dávno, co byl malej!

Vešel do koupelny a napustil do vany asi deset centimetrů vody. Pak se vrátil k dívce a sundal jí lodičky. Přinesl je do koupelny a snažil se je položit na vodu tak, aby plavaly. Vždy se ovšem přetočily a šly ke dnu.

„Kčertu,“ zaklel „v té podělané Evropě nefunguje nic, jak má.“

Vešel znova do pokoje a utrl dívce pruh bílé látky ze sukně. UVázel si z něj čelenku a rozchechtal se, protože uviděl v zrcadle svoji hlavu. Dlouhé zamaštěné blond vlasy trčely z čelenky všemi směry a týden neholená tvář dokreslovala zchátralý zjev.

„Jsem námořník Silver,“ chechtal se Adam a stáhl si pruh přes jedno oko, otočil se znovu k dívce a zatřásl jí.

„Vstávej, Pátku, loď je na obzoru,“ vykřikoval.

Ale dívka jenom něco bručela a odmítala otevřít oči.

„Křtím tě, Pátku Robinsone,“ zařval na ni, „vzbud' se, nebo zahyneš!“

Nic. Spala dál.

Zvedl tedy do výše láhev a začal dívku polévat tmavým likérem. Červené skvrny se morbidně rozlévaly po šatech a peřinách a Adam se souvisle chechtal a smál a cítil, jak se jej opět zmocňuje euforie.

Nicméně jeho vnitřnostem pohled na skvrny připomínající krev neudělal dobře, proto si sundal kalhoty a přímo na místě, kde zrovna byl, se vyprázdnil. Utřel si zadek ubrouskem z nočního stolku, odvrávoroval do koupelny, strhal ze sebe všechno oblečení a vlezl do vany.

Po osvěžující koupeli se osušil, navlékl si svůj týdny nepraný oděv, prohlédl kapsy a s úlevou našel zbytky ušmudlaného psaníčka v zadní kapse kalhot.

Opatrně a pečlivě papír rozevřel, přiložil k nosu a zkušeným gripem vysál pravou nosní dírkou zbytky bílého prášku.

Upustil papírek na zem, překročil své zapáchající lejno, otevřel okno a vyskočil do zahrady.

Ze stromu si utrhl nádherně vybarvenou broskev, přehoupl se přes plot a zamířil tam, kde tušil velkoměsto.

Včera museli jet určitě taxikem, Barcelona byla odsud hezkých pár kilometrů.

Čisté, bělobou zářící stavení obklopené rozsáhlým parkem bylo tím jediným, co si Wanda na Jackovi vyvzdorovala. Kdyby si před patnácti lety nepostavila hlavu, dodnes by žili s ním a možná i s Adamem v cihlovém domě společně s desítkami ostatních nájemníků.

Zrovna stříhala okrasný keř, když uslyšela vrčení motoru.

„Konečně,“ vyskočila, „ale že to trvalo.“

Vběhla do domu, umyla si ruce a zběžně prohrábla vlasy.

Modrý peugeot zrovna zastavil před hlavním vchodem, když vyšla upravená a svěží vstříc návštěvníkovi.

„Warrene!“ zvolala a rozpažila.

„Wando,“ rozběhl se k ní, „jsi ještě krásnější než dřív.“

Objali se jako nejlepší přátelé, Wanda se k němu přitulila a chvíli oba strnuli bez pohybu. Nezávislý pozorovatel by mohl říci, že ti dva musí být milenci, ale nebylo tomu tak.

Wanda už před chvílí, kdy v dále uslyšela motor auta, věděla své. Ve Warrenovi přijížděl její osud. Vzávat osud je pošetilé, ale v tomto případě nemohla jinak.

Adam byl už dlouhé roky pryč, Wandě táhlo na šedesátku a nemohla už dále trpět jeho nepřítomností. Jack nikdy sám neučiní gesto, kterým by Adama přivedl domů, hrdost mu to nedovolí.

Její jediný syn přece nemůže skončit kdesi mezi posledními vyvrheli jako zbědovaná troska s drogami rozloženou osobností.

Dlouho přemýšlela, jak Adama dostat zpátky domů, a protože Jack její prosby stále odmítal, obrátila se tedy na jediného člověka, který jí mohl pomoci. Warren Smith.

Tehdy před sedmnácti lety to byl ještě docela bezvýznamný pisálek, teď po letech přijížděl jako známý spisovatel. Vzpomněla si,

s jakým zoufalstvím pátrali po Adamovi, když mu byly čtyři roky, a jak nezištně stál Warren po jejich boku.

I s jeho pomocí tehdy Adama zachránili. Proč by to teď mělo být jinak? Než žádat policii, interpol a kdoví koho ještě, je lepší využít věc, která se už jednou osvědčila.

„Nazdar Warrene, tak dlouho jsem tě neviděla,“ vydechla, když konečně povolilo jeho sevření.

„Ano,“ odpověděl, „jsi pořád krásná žena. Jak se má Jack?“

„Pořád v práci,“ povzdechla si. „Jiní v jeho věku vychutnávají podzim života, zahradu, vnoučata, ale on tvrdošijně sedí na postu generálního ředitele svých dolů a za nic na světě nechce skončit. A to mu už táhne na devadesát!“

„Vidíš,“ zasmál se Warren, „a to měl vždycky strach, že když s tebou bude mít dítě v tak pozdním věku, nedožije se jeho dospělosti. A teď si určitě děláš starosti, aby syna nakonec ještě nepřežil – ježíší promiň – nechtěl jsem to říct tak brutálně, ale s Adamem je to opravdu tak vážné, jak jsi mi volala?“

Smutně přikývla. „Tři roky, vlastně skoro čtyři, o něm nic nevíme. Potuluje se někde po Londýně, už není jenom urvaný ze řetězu, bojím se, že ztratil pud sebezáchovy. A Jacka nemůžu přinutit, aby něco dělal. Proto jsem vyhledala tebe.“

Odstrčil ji od sebe a tiše si ji prohlížel.

„Neprohlížej si mě,“ zčervenala.

„Víš vůbec, co po mně chceš?“ zeptal se pomalu.

„Ano,“ řekla důrazně, „jen ty máš tu moc vrátit mi Adama zpátky.“

Tentokrát přikývl on. „Dáváš mi těžký úkol. Než se do něho pustím, musím tě varovat.“

„Před čím?“ zvedla k němu oči.

„Když chceš něco získat, nesmíš se bát něco ztratit. Jinak to v životě nejde. Jsi na to opravdu připravená?“

„Jistě,“ rychle pokývala hlavou, „jenom aby tu Adam byl zase co nejrychleji zpátky, to jediné si vroucně přeji.“

Znovu ji od sebe trochu odstrčil, prohlédl si ji a zeptal se:

„Wando, ptám se tě ještě jednou a s plnou vážností. Jsi plně srozuměna a vyrovnaná s tím, že za získání Adama něco jiného ztratíš?“

„Ano,“ vydechla.

„Mýlíš se,“ přivínil ji Warren znovu ke své hrudi, „ve skutečnosti na to člověk opravdu připraven nikdy není a v koutku duše

doufá, že získávat se dá beze ztrát. Kdyby tomu tak bylo, život by se stal velmi laciným.“

„Budeš si vědět rady?“ zeptala se ho s nadějí v hlase.

„Jestliže akceptuješ moji podmínku a mé varování, že v životě je něco za něco, pak si vím rady už teď. Jen nevím, zda ti přinesu štěstí. Někdy je ztráta větší než přínos, ale v životě se nedají události vrátit zpět, ani špatná rozhodnutí nevrátíš. Opravdu naposled – mám se do toho dát?“

„Jo. A hned. Už nechci čekat ani minutu, Warren. Za chvíli se objeví Jack a ještě by nám to pátrání zatrhlo. A já zoufale toužím po svém chlapečkovi.“

„Dobrá,“ usmál se, „tak to teda rozjedem. Ale pokud nebude všechno podle tvých představ, nenadávej mi. Nechci tě, Wando, ztratit. Jakmile to spustím, už to nezastavíš.“

„Jak bys mě mohl ztratit,“ pousmála se malinko, „když jsi mě nikdy nezískal?“

„Chytrá odpověď,“ pochválil ji, „jenom jsem si namlouval, že jsem tě tak trochu stvořil a uvedl do života, ale promiň mi moji neskromnost, chtěl jsem jen...“

„Už nic neříkej,“ přerušila ho, „nebo se ještě rozbřečím. Počkáš na Jacka?“

„Ne,“ zavrtěl hlavou, „Jacka do toho nebudu vůbec tahat.“

„Dobrá,“ přikývla, „možná to tak bude lepší. Má plnou hlavu své firmy.“

Znovu se ni dlouze zadíval, přešel ke svému modrému peugeotu, otevřel dveře a nasedl. Stáhl okénko a řekl:

„Už jsi mi chyběla. Jsem rád, že jsem zase s tebou.“

„Já taky,“ tůkla pěstí do kapoty auta.

Nastartoval a odjel.

Pozorovala, jak se jeho auto proplétá silnicí mezi parkem a zdí, jak projíždí bránou a mizí za obzor. Vyzvala osud na souboj a opět byl u toho Warren. Warren byl její osud. Ne. Omyl.

Warren byl zhmotněním jejího osudu, protože svůj osud nemůže člověk nikdy spatřit a obejmout.

Prach na silnici se už usadil a Wanda se polekaně rozhlédla. Byl tu Warren opravdu, nebo se jí jen ze slunce zatočila hlava a ona trpěla chvilkovou halucinací?

Nic nenasvědčovalo tomu, že před chvílí ji Warren skutečně držel v náručí.

S obavou pátrala očima po obzoru. A když si, dokonale zmařená, vzala hlavu do dlaní, sklonila ji k zemi a položila otázku, co se vlastně stalo, s úlevou vydechla.

V písku zanechal modrý peugeot dvě zřetelné stopy táhnoucí se po cestě až někam daleko za obzor.

„Chvála bohu,“ dřepala si a pohladila dlaní stopy v písku, „opravdu byl tady.“

Otočila se a šla znovu stříhat okrasný keř.

Mezitím se zdvihl lehký větřík a pomalu rozfoukal písek na cestě, až nebylo po stopách ani památky. To už ovšem nevnímala a byla šťastná, že se věci daly konečně do pohybu.

Jack padl do postele těsně po půlnoci. Jen rychle řekl Wandě pár slov o výsledcích jednání a už spal.

Probudil se už před šestou, vstal a zašel si do kuchyně na doušek koly. Pak si chvíli zacvičil. Bez obvyklé rozcvičky by své tělo jen tak nerozhýbal, proto provedl pečlivě všechny cviky a s potěšením si uvědomil, že se po včerejším vyčerpávajícím jednání cítí nečekaně svěží.

Dopil kolu a vrátil se do ložnice. Wanda ještě tvrdě spala, což mu ovšem nezabránilo v tom, aby ji začal laskat. Zavrněla jako kočka a oddala se jeho dlaním a prstům.

Jack přes svůj věk preferoval milování po ránu a dnes tomu nebylo jinak. Nebylo to už tak často jako dříve, ale o to intenzivněji si společně s Wandou vychutnávali ty vzácné chvíle.

Telefon na nočním stolku začal v nejméně vhodnou dobu vyzvánět, což ovšem Jackovi nezabránilo, aby se bez přerušení milování jednou rukou natáhl po sluchátku. Někdy dokonce i při milování hovořil do telefonu a oba to s Wandou prožívali docela rajcovně.

Nejdříve to i teď vypadalo na obdobný průběh, ale Jack do sluchátka nezvykle zaklel, dodal: „Přijedu za hodinu,“ a praštil telefonem.

„Stalo se něco?“ optala se Wanda a jemně se od něho odtáhla.

„Včerejší dohodu smetli ti parchanti ze stolu a zase mi hrozí stávkou, tentokrát nejen v jednom dole, ale řetězově ve všech ostatních. Chápeš to? Vlečou si lišku do vlastního kurníku s na-

ivní představou, že liška sežere hospodáře a oni pak budou mít rej. Jak mám těm slepičím mozům vysvětlit, že liška žere slepice?“

Přitulila se k němu a zaprosila:

„Nech to na svých ředitelích, oni si už nějak poradí.“

„Dobrý nápad, Wandí,“ pohladil ji po břichu, „nechám to tentokrát na nich, ale nenechám si představení ujít. Uvidíme, jak si chlapci povedou.“

Přesto ještě vytočil číslo a zeptal se do sluchátka: „Jak mohli včerejší dohodu odkopnout?“

Chvilí poslouchal a pak zavrtěl hlavou.

„Nemyslím,“ řekl, „spíš nenašli odvahu povědět mi to do očí. Sežeňte mi, prosím, všechny ředitele k poradě na dvanáctou. A každý ať si vezme někoho k ruce. Svedeme druhé kolo bitvy u nás na ústředí. Zatím vám děkuji, objevím se kolem desáté. Nechejte připravit konferenční sál číslo tři, ředitelé budou sedět na pódiu, pro odboráře rozestavte stoly dole. Žádné pití, žádné jídlo, žádné květiny. Na shledanou.“

„Proč je nenecháš sedět všechny dole? To na sebe budou pokřikovat...“

„Malá psychologická výhoda,“ usmál se, „nejde o nic zásadního, ale ve válce rozhodují maličkosti. Ten, kdo sedí výš, vypadá mocněji.“

„Říkal jsi před chvílí, že jednání necháš na svých ředitelích.“

„Nechám,“ pohladil ji tentokrát po vlasech, „ale to neznamená, že nepřeberu iniciativu, pokud to zvořou.“

„Ale vždyť ty přebíráš iniciativu už teď,“ upozornila ho.

„Ano,“ odpověděl, „figury rozestavím ke hře sám a pak se budu dívat, jak to ty mé děti sehrají.“

„Ty tvé děti mají průměrně asi tak šedesát let, myslíš-li své ředitele,“ rýpla si.

„To jenom potvrzuje moje tvrzení, že by mohli být mými dětmi,“ zasmál se.

Dotkla se ukazováčkem jeho nosu. „Jednou musíš nechat své děti konat samostatně, zvlášť...“

„...když jsem už docela dlouho za hranicí průměrného věku dožití v Jihoafrické republice,“ rozesmál se znovu.

„Jo, ty jeden železný dědku,“ ťukla ho do čela.

„Nechtěla jsi říct zlatý dědku?“

„Zlatý a diamantový dědku,“ vyprskla.

„Včera jsem se v letadle rozhodl k jedné věci, budeš-li samozřejmě souhlasit,“ otočil k ní oči.

„Že by konečně důchod?“ vyhrkla.

„Dovol,“ ohradil se, „tu radost nikomu neudělám. Jde o něco jiného. Musíme dostat Adama domů.“

„Cože?“ vykulila nevěřicně oči. „Vždyť jsi o tom nechtěl ani slyšet. A jak ho chceš najít? Ani nevíme, kde je.“

Že by Warren už stihl s Jackem hovořit? Ale přece říkal, že z toho Jacka vypustí.

„Poletím pro něj sám,“ naklonil se k ní, „jenom nejdřív musíme zjistit, kde přesně je, a to může být problém. Ale už si s tím nějak poradíme.“

Objala ho kolem krku a začala slzet. „Na tuhle větu jsem čekala, Jacku, jako na smilování. Díky.“

Adam se konečně dohrabal na periferii Barcelony a zapadl do prvního marketu, který se mu nachomýtl do cesty.

Kromě něj v obchodě nikdo nebyl, a to neměl rád, protože pozornost prodavačů se soustředila výhradně na jeho osobu. Použil proto svůj mnohokrát vyzkoušený trik. Spustil na prodavače rychlou angličtinou a ukazoval do regálu za něj. Prodavač mu s omluvou vysvětloval, spíše gestikuloval, že nerozumí, Adam pokýval hlavou, usmál se a ukazoval stále do regálů.

Jen co se prodavač otočil, bleskově si vhodil za košili pár houssek a vakuově balený salám.

„Thank you,“ vyhrkla a kvapně odcházel.

Před obchodem hladově vytáhl svůj lup a s chutí se pustil do jídla.

Když se konečně dostal zpátky do centra Barcelony, byl už večer. Zalezl si do křoví na Katalánském náměstí, kde vlastně už pár týdnů bydlel, a přemýšlel, co udělá zítra. Nejlepší by bylo šlohnout něco od zlata, za to si nakoupí psaníček na pořádnou dobu dopředu. Třeba to bude zrovna zlato vytěžené z tatínkových dolů, takže nepůjde ani o krádež, jen se ta malá hrudka žlutého kovu vrátí, kam patří. Do rukou zlatokopů. Irvingové jsou famílie zlatokopů, o tom není pochyb.

Zchmátnout šperk je jiné vzrůšo, než vynést za košilí dvě housky. Zítra ho čeká perný den a na to se musí pořádně vyspat. Musí mít zlato dřív, než se přihrne abst'ák. V abst'áku člověk ztrácí ostražitost a sebekázeň. Kdyby ho v Londýně nečapli se stříbrnou broží v kapse uprostřed zatuchlého klenotnictví u Trafalgarského náměstí, mohl se placatit v staříčké Anglii dodnes.

Škoda. Nechal se chytit jenom kvůli abst'áku, protože si v překotné snaze mít už něco v kapse nevšiml kamer, které sledovaly zákazníky. Naštěstí ho nezabásli, jen ho na tři roky z Anglie vyhostili. A co!

Barcelona je pěkné město, ve Španělsku je teplo a na psaníčka tu stejně jako v Londýně narazíš na každém rohu. A jsou dokonce levnější.

Usínal s pocitem, že život má plně ve svých rukou, a s přesvědčením, že život je krásná věc, jen musíš vědět, jako ho žít.

Už uplynulo hodně dní, kdy ho táta strčil do letadla v naivní představě, že Anglie z něj udělá ctižádostivého kravaťáka. Tatík je docela fajn chlap, ale svojí naivitou nepatří do současné doby. Adam se usmál. S jakým strachem a beznadějí vystoupil na letišti v Londýně z letadla a jak za pár měsíců ten příšerný život v internátní škole vyměnil za docela snesitelný život uprostřed londýnských ulic.

Proč jen se svět snaží nutit všechny mladé lidi žít jedním fádáním způsobem? Proč je nutí napodobovat a ztrácet roky tím, že jim vtlučkáno do hlavy, aby žili stejně jako předchozí generace? Proč ti staří nenechají žít mladé jejich vlastním způsobem života? A proč si to ti mladí nechají líbit? Proč?

Adam si jednoduše a přímočaře odpověděl: Protože jsou všichni srabi.

Ať už to s ním dopadne jakkoli, míní využít co nejlépe všechno, co mu život nabízí. Nebude, sakra, plýtvat svými silami, nebude věřit ničemu, co opravdu sám nezkusí. Jen tak najde sám sebe a odhalí míru svých vlastních schopností.

Jak mu to řekla hloupá učitelka v internátní škole? „Irvingu, jste neuvěřitelně bezhlavý a nesvědomitý student bez sebeúcty a úcty k druhým.“

„Tak jo,“ zabručel Adam a přetáhl přes sebe starou deku, kterou před pár týdny do svého brlohu přinesl. Co může ta stará bába vědět o sebeúctě?

Právě pro mimořádně rozvinutý cit pro sebeúctu jsem musel z té příšerné školy utéct, protože v jejich lavicích bych přišel i o poslední špetku sebeúcty. Moje sebeúcta je dána tím, že já si sám stanovuji pravidla, ne že se nechám bezduchými pravidly jiných spoutávat. „Jasně?“ zašeptal.

„Co?“ zabručel spáč vedle.

„To bys nepochopil,“ mávl rukou Adam a podlehl spánku.

Přesně ve čtrnáct hodin se otevřely dveře konferenčního sálu číslo tři a Jack Irving, generální ředitel Gold International Mining Company, vešel v doprovodu sekretářky dovnitř.

Ředitelé se svými náměstkami a sekretářkami bleskově povstali. Jack šel pomalu a rozvážně, a ač slůvkem majestát označujeme chování vladařů, v tuto chvíli z něj nevyzařovalo jenom obrovské charisma dané jeho úspěchy, znalostmi, zkušenostmi a věkem, v konferenčním sále bylo cítit ještě něco víc. Ano. Majestát.

Není vhodnějšího slova lépe vystihujícího atmosféru, která do sálu společně s Jackem vkročila.

Síle okamžiku bezděky podlehla i část představitelů odborářských svazů a zhruba třetina se jich váhavě postavila také. Několik odborářů otočilo hlavu a nemohlo se rozhodnout, zda je pro tuto chvíli lepší zůstat sedět a dávat tak hned od počátku najevo, že považují Jacka za svého úhlavního nepřítele, nebo se postavit.

Jack kráčel k pódiu ke svým ředitelům a odborářům nevěnoval sebemenší pohled. Jako by tu nebyli. Vystoupal osm schůdků, džentlmensky pomohl sekretářce odsunout stoličku a pohodlně ji usadil ke svému stolu. Pak obešel všechny ředitele a jejich maličké delegace a všem podal ruku. Vrátil se ke svému stolu, přitáhl si mikrofón a ujal se slova:

„Dobré odpoledne. Nechci ztrácet čas, ostatně už i tak ho ztrácím, neboť včera jsem se na dole čtyři s odborovými předáky na něčem dohodl a dnes už to neplatí, navíc tu nejsou jen odboráři z dolu čtyři, ale pokud se nemýlím, až na šestku jsou zde zástupci odborů ze všech ostatních dolů. Je tomu tak?“ Rozhlédl se po sále a na chvíli se odmlčel.

„Dobrá,“ pronesl ledově, „celý život jsem zvyklý držet slovo a stejný přístup očekávám od ostatních. Proto jsem připraven

s vámi vyjednávat, samozřejmě až na čtverku, protože s tou už jsem se dohodl včera.“

Odboráři u jednoho stolu začali protestovat a za chvíli hučeli všichni a konferenční sál připomínal úl.

Jack pár vteřin počkal. „Nějaké námitky?“ zeptal se pak.

Slova se ujal prošedivělý odborář a otočil se k němu.

„Dneska nejde o čtverku. Dneska jde o celé doly, celou firmu, nejsme tu jako jednotliví zástupci jednotlivých dolů. Včerejší jednání s tím dnešním nijak nesouvisí.“

„Aha,“ pokýval hlavou Jack, „takže včera to byla jenom taková sranda, protože jste si řekli, že včera je včera a dnes je dnes...“

„Ne,“ přerušila ho Jane Strikeová, která vedla včerejší jednání, „soudruzi v naší buňce naši dohodu neakceptovali. Navíc bylo rozhodnuto, že dojednané podmínky neodpovídají představě většiny soudruhů a že je potřeba jednat komplexně, aby konečně vznikla závazná dohoda mezi odboráři celé firmy na straně jedné a vámi na straně druhé.“

„Jinými slovy, včera jsme se jen tak tréninkově pár hodin škorpili, já obletěl půl Jihoafrické republiky v tryskáči a podpisy pod dohodou jsme tam prskli jen na zkoušku. Ano?“

„Ne, prostě naši dohodu mí partneři neakceptovali...“

„Vážená dámo,“ přerušil ji Jack, „nemáme čas se tady dohadovat. Chci slyšet jednoznačné stanovisko a chci ho zaprotokolovat. Jsou naše včerejší podpisy platné?“

„Ano, ale...“

„Není žádné ale, stanovisko musí být jednoznačné, nemůžete přece říct, že stěna za mnou je bílá, ale současně černá.“

„Znovu opakuji,“ přešla Jane do útoku a zvýšila hlas, „že jsme včera uzavřeli a řádně podepsali dohodu, ale tato dohoda nebyla našimi soudruhy akceptována, proto nemůže vstoupit v platnost. Je to politováníhodné, ale je to snad pochopitelné.“

Pár odborářů zatleskalo, Jackův právník se chytil za hlavu a zvedl ruku. Jack na něj ukázal. „Prosím, pane doktore?“

„Vysvětlení paní, paní, promiňte, paní odborářky lze akceptovat pouze v případě, že dohoda samotná, případně oběma stranami podepsaný doprovodný dokument, zakotvuje právo nebo povinnosti akceptace, jejíž pravidla a rozsah samozřejmě musí být písemně vymezeny.“

Podle mých informací tomu tak není, a proto podepsaný dokument je platný zvláště proto, že v posledním bodě dohody je jednoznačně a zřetelně uvedeno, že dohoda vstupuje v platnost v den podpisu obou stran, a to bylo, pokud se nemýlím, včera.“

Chvilí bylo ticho, jako by všichni očekávali, že právník bude mluvit dál, ale ten byl se svým příspěvkem hotov.

„Naši soudruzi...“, načepýřila se Strikeová.

„Vaši soudruzi mě zajímají pouze do té míry, plní-li si řádně své pracovní povinnosti,“ zahřměl Jack, „ale abych ukázal dobrou vůli, respektuji váš názor a považuji smlouvu po vašem vysvětlení za neplatnou.“

„Ale to není z právního hlediska možné,“ vykřikl právník. „Dohoda, nebo chcete-li smlouva, je uzavřena právoplatně a může být zrušena pouze písemně podle některého z bodů rozvazujících ustanovení.“

„Fajn,“ přikývl Jack, „připravte, prosím, ihned potřebné dokumenty.“

„Ale pak je veškerá dřina včera ukončená dohodou jenom zbytečně vyhození...“

„Ne, ne, pane doktore,“ nenechal jej Jack dále hovořit, „já se samozřejmě omlouvám vám všem, kteří jste po mém boku jednání vedli, a protože odpovídám v plném rozsahu za rentabilní využívání finančních prostředků naší firmy, musím říct i b, jestliže říkám a. Abych zajistil vyrovnané hospodaření a mohl uspokojovat potřeby všech pracovníků včetně odborářů, samozřejmě počítám s tím, že náklady na zmařené jednání, to znamená platy mého týmu, ubytování a použití challengeru naučtují tady paní Strikeové, protože nás vodila za nos.“

„Dovolte,“ vykřikla a obličej se jí zkroutil vztekem, „kde bych takové prachy asi sebrala. Já jsem pouze řádně zastupovala naši organizaci.“

„Je-li tomu tak,“ přikývl Jack, „pak už nemám chuť dále na toto téma hovořit. Fakturu zašlu vaší odborové organizaci a vy si to tam už nějak přeberte. Nicméně, souhlas obou stran s úhradou námi zbytečně vynaložených nákladů musí být součástí dohody o ukončení závazků vyplývajících z původní smlouvy.“

Odboráři po sobě začali pokukovat a gestikulovat, Jack tedy opět promluvil.

„Aby se podobná situace znovu neopakovala, považují nyní za nezbytné přerušit na dvě hodiny jednání, v průběhu kterých prosím ověřit u mého právního zástupce generální pověření vás všech vést jménem odborů toto jednání. Tím vyloučíme možnost opakování, třeba už zítra, naší nemilé situace s akceptací. Vaše generální pověření budou nedílnou součástí smlouvy, stejně jako mnou podepsané pověřovací listiny mých kolegů. Sejdeme se zde tedy znovu v půl páté, přičemž z naší strany nepovedu další jednání já, ale pan výrobní ředitel Rolland Williams.“

V sále znovu zahučelo, tentokrát ze strany odborářů přece jenom úlevně, protože Jack byl považován za mnohem nebezpečnějšího protivníka než Rolland.

„Můžeme tedy považovat první kolo jednání za uzavřené a nejsou již další připomínky?“

Většina přítomných pokyvovala hlavou, a tak Jack jenom dodal:

„V půl šesté se zde sejdeme k dalšímu kolu jednání.“

Lidé se trousili ze sálu, Jack je pozoroval a v duchu byl více než spokojen, i když se tvářil jako kakabus.

„Nevypadá to jednoduše,“ naklonila se k němu sekretářka, „budou se s vámi rvát o každý centík.“

„Dítě,“ zašeptal jí do ucha, „vypadá to přesně podle mých představ. První kolo jsme vyhráli bez ztráty jediného bodíku. A ještě nám zaplatí hezkou pátku za to zmařené jednání, které je v tuto chvíli stejně k ničemu tak i tak.“

Rozesmál se, a protože už i poslední odboráři zmizeli za dveřmi, smál se nahlas a dlouze. Ředitelé se svými týmy na něj překvapeně hleděli, ale nikdo ani nešpitl.

„Někdo by mohl vynášet ven, ale vám to, milé dítě, můžu říct,“ naklonil se znovu ke své sekretářce. „Podívejte, víte co mě naplňuje optimismem?“

Zavrtěla hlavou.

„Za prvé – dostali jsme je na naši půdu, na naše území a vnutili jsme jim pravidla hry, která určujeme sami. Za druhé – sedí hezky pod námi, což v jedněch vyvolává bázlivost a v druhých vztek. Za třetí – díky těm penězům za zmařené jednání se začnou hádat, kdo za to může a kdo to zaplatí. Za čtvrté – odbory z jednoho dolu chybí a to narušuje jejich jednotu. Za páté – další jednání za nás nepovedu já, v záloze mi tak zůstává právo veta, protože v pově-

ření Rollanda bude jasně uvedeno, že dojednané podmínky podléhají mému podpisu, neboť jsem majoritní vlastník firmy, nejenom generální ředitel. Za šesté – svolali jsme je tak rychle, že se nestihli pořádně dohodnout na svém postupu. Za sedmé – podařilo se mi vyhnat je odsud na dvě hodiny, a tak mohu ředitelům v klidu vysvětlit svoji strategii. Za sedmé – mám připraven trumf, díky kterému mě ti soudruzi nejen nedotlačí k žádnému ústupku, ale budou mě prosit, aby dostali alespoň to co doposud. A za poslední – víte, proč nemůžu prohrát?“

„Proč?“ bezděky se usmála jeho bezbřehému sebevědomí.

„Protože bych se před tak krásnou dívkou, jako jste vy, styděl. Před krásnými ženami si přeje každý muž pouze vítězit. Jsem sice starý chlap, ale tuhle malou radost si neodpustím.“

Adam vůbec nechápal, co se děje. Zlatou brož si vsunul do své tajné schránky uvnitř v kalhotách, pak se ještě dobrých deset minut motal v klenotnictví, a když byla stoprocentní jistota, že jej nikdo nesleduje, vyšel z obchůdku ven.

A po pěti krocích na ulici k němu z každé strany přistoupili dva pánové a docela nenápadně ho přinutili otočit se a vrátit do prodejny.

Cukal se, ale jakmile byli zpátky v prodejně, docela hrubě s ním smýkli a zavedli ho do malé kanceláře.

Jen co se za nimi zavřely dveře, bylo Adamovi všechno jasné. Na stěně blikaly obrazovky a v prodejně byl pečlivě snímán každý detail.

Nebyl zbabělec a nemínil se s oběma muži prát, prosit je či přemlouvat. Prostě sáhl do své skrýše, vytáhl brož a podal jim ji.

Vypsali nějaký protokol, strčili mu ho před obličej a on ho beze slova podepsal, pak ho ještě vyfotili polaroidem a Adam musel uznat, že fotka se docela povedla.

Následně si ještě ofotili jeho pas, fotku i s kopií pasu si přišpendlili na malou nástěnku nad stolem a důrazně ho anglicky varovali, že pokud ještě jednou vstoupí do tohoto klenotnictví, odevzdají ho do rukou policie.

Pak ho vykopli na ulici, ale Adam se ihned do obchůdku vrátil a zaklepal na dveře té malé kanceláře.

„Zapomněl jste něco?“ otevřel mu starší z nich.

„Nerozloučili jsme se,“ řekl Adam a podal muži ruku. Ten ji překvapeně stiskl a zavrtěl hlavou.

Když Adam vyšel před obchod, prohrábl si rukou vlasy a zamumlal:

„A pak že mě dají policajtům, když znova vlezu do toho krámu. Nedali. Čemu má vlastně člověk na tom světě věřit?“

Wanda se rozhodla poměrně rychle. Jestliže se Jack rozhodl najít a přivést Adama domů sám, není třeba Warrenových služeb.

Vzala telefonní notýsek a vyhledala Smithovo číslo. Slyšela, jak telefon na druhé straně vyzvání, ale nikdo nezvedl sluchátko. Ještě chvíli počkala a pak zavěsila.

Možná se Warrenovi uleví, když mu oznámí, že Jack si poradí s hledáním syna sám.

Vytočila ještě jedno číslo, a když se na lince ozvalo Gold International Mining Company, u telefonu Sharon Adlerová, řekla:

„Nazdar Sharon, mohla bych mluvit s Jackem?“

„Dobrý den, paní Irvingová, mají teď sice přestávku, ale pan Irving momentálně vede jednání se svými řediteli o dalším postupu. Vypadá to dnes na dlouho a zítra se bude určitě pokračovat. Mám něco vyřídit?“

„Řekněte mu, prosím, že, vlastně, víte co, řeknu mu to sama, až se vrátí domů. A jak je možné, že nejste s ním, přece bez své sekretářky neudělá ani krok?“

„Ano? To mě nenapadlo. Byla jsem na jednání s ním, ale poslal mě teď s právníkem sepsat nějaká lejstra. Dokud nebudou připravena, nezačne další kolo vyjednávání.“

„A jak to vypadá?“ zeptala se Wanda zvědavě.

„Řekla bych,“ odpověděla Sharon, „že se to zatím nepohlo ani na jednu stranu. Až na jeden důl jsou zde všichni představitelé odborářů z ostatních dolů. A vypadají dost nepřátelsky.“

„A Jack?“

„Pan Irving,“ zahihňala se Sharon do telefonu, „mi trochu tajemně sdělil, že má věci pod kontrolou a že nemůže prohrát. Zdá se být o tom přesvědčen, říkal, že nemůže prohrát, protože, protože by správněj chlap neměl prohrávat, aby se nemusel stydět...“

„Proboha, před kým by se měl Jack stydět?“ přerušila ji Wanda.

„No, před kým, oni si to mužští nechtějí sice připustit a vedou chlapské řeči, ale nechtějí se stydět hlavně sami před sebou.“

„Vsadila bych se,“ rozesmála se Wanda, „že vám řekl, že nemůže prohrát, protože před krásnými ženami chce každý chlap vítězit, a skoro bych přísahala, že vám to sdělil tajemně a spiklecky o samotě do ouška, neboť jste krásná žena.“

„Proboha, paní Irvingová, jak můžete vědět...“

„Protože Jacka znám jako své boty. A navíc, úplně stejnou věc mi sdělil, než odjel na jednání.“

„Vážně? Ale, prosím vás, paní Irvingová, jen si nemyslete, že... že Jack a já, jak bych vám to... Můžete si být naprosto jistá, že náš vztah je výhradně pracovní.“

„Ale Sharon,“ rozesmála se Wanda znovu, „když ho máte vedle sebe deset hodin denně, nemůže být váš vztah ryze pracovní. Prostě si musíte být blízko, jinak by to nefungovalo. Nemyslím tím milenecký vztah, samozřejmě, i když člověk nikdy neví, myslím tím osobní důvěru, možnost spolehnout se jeden na druhého, rozumět si i beze slov, vzájemně se chránit a pomáhat si, rozumíte mi? A jestli vám řekl stejnou věc jako mně, předpokládám, že ji sdělil lidem, kteří jsou mu blízko, kterým důvěruje, před kterými nic neskrývá.“

„Já jen, paní Irvingová, naprosto s vámi souhlasím, ale chci vás ubezpečit, že si můžete být úplně jistá, že já a on...“

„Ale Sharon,“ ztišila Wanda hlas, „mohu vám dát jednu opravdu upřímnou radu?“

„Jistě.“

„U chlapa si nikdy nemůžete být stoprocentně jistá. On totiž opravdu schopný muž chce vítězit na všech frontách, podmaňovat si, dobývat, získávat a rozhodovat a Jack není žádnéj domácí mazlíček v teplákách a papučích. Takového chlapa bych vedle sebe ani nenesla. Víte, proč věřím tomu, že i tentokrát ty odboráře převálcuje?“

„Protože si věří,“ odpověděla Sharon, „a protože je hrozně chytrý, až se někdy bojím, že i mě prokoukl se vším všudy a nic před ním nedokážu skrýt.“

„Ano, věří si, je sebevědomý a hlavně, bere tu záležitost jenom jako hru, i když se tváří smrtelně vážně. Jemu nejde o pár randů, jde mu o vítězství. A víte, co mi doma řekl ještě?“

„Ne.“

„Řekl mi, že pokud bitvu s odboráři vyhraje, jako že ji vyhraje, vyhrajou s ním i ti poražení odboráři, i když ho nebudou mít rádi. A ještě dodal jednu věc. Že každého, kdo nás nějakým způsobem předčí, možná obdivujeme, ale v podstatě ho nemáme rádi. Protože bychom chtěli být na jeho místě. Proto, i když dnes či zítra nad odboráři zvítězí, současně i prohraje. Chápete?“

„Tyto úvahy právě na Jackovi miluju,“ vyhrkla Sharon, „promiňte, na panu Irvingovi,“ opravila se.

„To nic,“ zasmála se Wanda, „berte Jacka jako někoho, od koho se můžete pro život učit. Myslím to docela upřímně. I já se od něj učím, a když mu občas naznačíte, jak si jeho myšlenek ceníte, bude vám zobat z ruky. A to je druhá strana každého chlapa. Na jedné straně neohrožení silní bojovníci, ale na druhé straně jsou to ješitné naivní nepraktické děti, které by bez ženských skončily v nepořádku, prachu a špíně.“

„Vy ho máte moc ráda, že, paní Irvingová?“

„Mám,“ odpověděla Wanda, „a moc si přeju, ať ho i vy máte ráda, ať se o vás kdykoli může opřít. I když on samozřejmě nikdy nepřizná, že se potřebuje o někoho opírat.“

Obě se rozesmály a Jack v konferenčním sále číslo dvě několikrát škytl. Kdopak jen na mě myslí, blesklo mu hlavou. Ale rychle otázku přešel, protože teď se musel soustředit na důležité a podstatné věci, neboť ručička hodin se pozvolna blížila k půl šesté.

Dveře vlaku odjíždějícího z barcelonského nádraží se už málem zavíraly, ale Adam se stačil na poslední chvilku protáhnout dovnitř.

Sedl si k oknu a dával pozor, aby se včas přemístil, objeví-li se průvodčí. Kupovat si jízdenku považoval za zbytečnou hloupost, navíc si ji ani koupit nemohl, neměl peníze a hlavně nevěděl, do kterého místa chce jet. Jediné, co předpokládal, byla trasa vlaku kolem pobřeží směrem na Mataro, Santa Suzannu a Tossu.

Bylo léto a bílé písečné pláže sténaly pod náporem turistů. Dlouhé řady slunečníků a lehátek považoval za nezajímavé, lidé na nich byli obvykle spárování, případně natolik obstarožní, že jej

ničím nepřitahovali. Někoho pod třicet a samotného a ještě ženského pohlaví bylo prakticky nemožné objevit.

Mladička průvodčí se s Adamem ani příliš nedohadovala, když odmítl zaplatit, jen mu nařídila na nejbližší zastávce vystoupit. Souhlasil a věnoval jí zářící úsměv. Tvářila se ovšem velice přísně, a tak toho nechal.

Vlak zastavil v letovisku Pineda de Mar a dveře se se syčením otevřely.

Průvodčí Adamovi jasným gestem ukázala, ať opustí vagon. Přikývl a k jejímu překvapení jí podal ruku. „Good bye,“ usmál se a tentokrát jeho úsměv opětovala.

Adamovi zbytečně v Londýně nepřezdívali Árijec. Měl zářivé blond vlasy, atletickou postavu po otci a pronikavě modré oči po matce.

Kdysi se mu otec svěřil, že na jeho matce ho zaujaly právě ty modré oči. Jeden ze vzdálených předků matky údajně pocházel z Evropy, snad z Norska či Švédska, a tam se právě mohly skrývat kořeny Adamova atraktivního vzhledu.

Sundal si košili a pomalu se bosýma nohama šoural po pláži v rozpáleném písku.

Lidí na lehátkách si příliš nevšimal, hledal někoho samotného, nejlépe s dlouhýma nohama, štíhlým tělem a dlouhými vlasy, ať už v podprsence či bez ní.

Dnes neměl štěstí, odšlapal už nejméně tři kilometry a nic. Pineda de Mar končila a začínaly pláže ve středisku Calella. Tady bylo o poznání více lidí a také se jich více válelo jen tak na osuškách. Připomínali mu kolonie tuleňů, ale nijak dál tu myšlenku nerozvíjel, zvláště vzpomněl-li si na jeden drastický přírodovědný dokumentární film, ve kterém si lovci na dalekém severu vyhlédli jednu z pláží s tulení kolonií a dřevěnými kůly tam ubíjeli jedno mládě za druhým kvůli jejich běloskvoucí jemné kůžešině.

Zahnal představy, z nichž se mu dělalo špatně, a věnoval se své práci.

Konečně asi po dvou hodinách vysilující práce uviděl vhodný objekt. Položil si vedle mladé ženy tašku, roztáhl na písku ručník, svlékl se do plavek a předstíral opalování, přičemž si ženu nenápadně prohlížel.

Tohle by mohlo vyjít, pomyslel si a v duchu vyhodnotil její přednosti i nedostatky. Jeho SWOT analýza byla stručná, ale výstižná. Souměrné tělo, štíhlé dlouhé ruce a nohy, nikde přebytečný tuk (to nesnášel), dlouhé vlasy načervenalé rezavé barvy, pokožka zatím jen lehce opálená, plavky nic moc, ale na písku pohozené docela slušné šatičky a bílý klobouk proti slunci.

Na očích sluneční brýle, které znemožňovaly rozbor obličeje, navíc přes tvář rezavé kudrlinky, což Adama provokovalo k průzkumné výpravě do končin rozkládajících se tam, kde končily ty dvě pohledné dlouhé nohy.

Jen do toho, povzbudil se a zeptal se anglicky:

„Pohlídala byste mi pět minut kabelu, rád bych si zaplavala.“

Překvapeně na něj pohlédla a přikývla. „Da.“

Jasný, zase Ruska, blesklo mu hlavou.

Chvilí se plácal ve vodě, pak vylezl a osušil se.

Položil se na svůj ručník a zeptal se:

„Odkud jste?“

„Z Ruska, Saratov, nedaleko Moskvy, asi tisíc kilometrů.“ Mluvila velice nesrozumitelným jazykem. Adam zatím vůbec nerozuměl, přesto přikývl.

„A co děláte?“

„Jsem učitelka hudby.“

Nerozuměl. „Konzervatorium, teacher, muzika, children,“ snažila se.

Přikývl.

O tři hodiny později už byl v jejím pokoji číslo 233 v tříhvězdičkovém hotelu Prezident, který stál sevřený mezi hotely Amaika a Olympic.

O patnáct minut později spolu otevřeli láhev pančované vodky Smirnoff z trhu a o další dvě hodiny už se spolu milovali.

Pár minut poté, kdy zažil jakž takž uspokojivý orgasmus, se začal oblékat a chtěl zmizet.

Nedovolila mu to a chtěla se ještě mazlit, což mu bylo nepříjemné, ale rozhodl se vydržet. Ostatně, postel byla docela pohodlná a jejímu štěbetáním stejně nerozuměl, tak nemusel ani odpovídat.

Dvacet osm let, půl roku neměla chlapa, nechce se vracet domů, ale chce si v Ispanii, jak nazývala Španělsko, najít nějakou práci, cokoli, jenom se nevracet do té své školy, kde jí platili almužnu,

zlomek toho, co by si mohla vydělat zde. Tohle všechno pochopil i bez znalosti řeči a dokonce pochopil i to, že jej nazývala báječným milencem a že ho miluje.

Neříkal nic, jenom přikyvoval a podívoval se nad hloupostí té průměrně hezké dívky s nadprůměrně krásným tělem. Jak může mluvit o lásce a milování? Vždyť od samého začátku bylo jasné, že tu jde čistě a výhradně o sex oproštěný od všech citů vytvářejících to, čemu se v knihách říká láska.

Nakonec u ní usnul, ráno jej vzala do restaurace na snídani, potom v poledne na oběd a po večeři se s ním znovu vášnivě pomilovala.

Vydržel to s ní celý týden, a když usoudil, že je potřeba vrátit se do víru velkoměsta, prostě se sebral, když byla chvilku na toaletě, vlezl do prvního autobusu sbírajícího turisty na fakultativní výlet, uvelebil se na zadním sedadle a skoro půl hodiny se spokojeně vezl, než průvodce odhalil, že do autobusu nepatří, a vyhodil ho ven.

Ušel pár metrů do nejbližšího hotelu, u recepce si vybral anglicky psanou knihu o křížáckých výpravách, zabořil se do kožené sedačky a začel se.

Na stole před ním ležela obyčejná propiska, vzal ji do ruky, otevřel knihu zpátky na stranu jedna a krasopisně napsal: Tělu, co jeho jest, a duši, co jí náleží. Adam.

Do závorky ještě připsal (*Hledání Evy opět neúspěšné, Eva s pořadovým číslem 41 neprošla.*)

Vhodil propisku do koše, zvedl se, usmál se na paní recepční a vzal si z talířku na recepci hrst bonbonů s nápisem TOP HOTEL. Podezíravě se na něj podívala, tak jí věnoval jeden ze svých zářivých úsměvů a navíc jí podal jeden bonbon.

Usmála se, zavrtěla hlavou a ukázala si na zuby.

Rovněž na ni vycenil zuby, nad čímž se rozesmála, pak jí podal ruku a s knihou v podpaží zamířil ven. Ještě mu přes okno zamávala, tak pro její pobavení rozbil ještě jeden bonbon, vyhodil ho do výšky a při pádu ho lapil do otevřené pusy.

Jeho nejbližším cílem bylo Katalánské náměstí v Barceloně a jeho milovaný kutloch v křoví nedaleko vstupu do metra.

Teď si užil civilizace, potěšil tělo, pro klid duše dočte ještě knihu o křížáckých výpravách a pak se vydá na vlastní výpravu, kde

musí sehnat nějaké psaníčko s bílým práškem, aby se ještě proletěl vesmírem na vlnách euforie.

S úderem půl šesté zasedli ředitelé dolů se svými kolegy za stoly na pódiu, odboráři se ještě pár minut trousili do sálu a zhruba v sedmnáct čtyřicet pět zahájil Rolland Williams jednání.

Jack s potutelným úsměvem čekal, jak si největší kandidát na místo generálního ředitele, až ho někdy v budoucnu on sám opustí, povede.

Rolland začal dobře, to znamená útokem. Napomenul opozdilce, což byli výhradně odboráři (o tom se však samozřejmě takto přímo nezminil), že připravili všechny dochvilné o patnáct minut času, což činí, vynásobeno celkem jednačtyřiceti dochvilnými lidmi, ztrátu celkem čtyři sta patnáct minut, které mohly být využity ve prospěch firmy, nikoli pouze k nehospodárnému čekání. Má-li firma fungovat, přesnost, držení slova a řád jsou tím základním, na čem se musí stavět. Kdo tuto základní tezi nepochopí, nemá ve firmě co pohledávat, neboť ohrožuje svojí nekázní její prosperitu a tím i všechny ostatní pracovníky, které firma živí.

„Nezačal zle,“ naklonil se Jack k Sharon a ta přikývla.

Mikrofonu mezi odboráři se chopil vytáhlý mladík a představil se:

„Jmenuji se Abdul Chatání a kolegové si mě zvolili jako mluvčího a současně vedoucího naší společné delegace. Pan Williams má pravdu ve všem, co nám zde vytkl a současně vysvětlil. Bohužel obsluha přednostně v kantýně obsluhovala pány z vedení firmy, což považuji za natolik závažné, že žádám o vyvození důsledků, v opačném případě budeme chápat celý přístup k naší delegaci za diskriminační a ponižující naši lidskou důstojnost, na kterou jsme právě v této zemi, kolébce apartheidu, zvláště citliví. Chci tím říci, že pan Williams vycházel nikoli z příčin zpoždění našich soudruhů, ale pouze z chování, které bylo důsledkem pochybení někoho jiného. Jestliže novému autu ulítne kolo, nebudu přece napadat řidiče, ale toho, kdo auto vyrobil.“

Rolland se naklonil k mikrofonu. „Je-li tomu skutečně tak, vyvodím patřičné závěry a potrestám ty, kteří ohrozili vaši lidskou důstojnost. Na to jsem citlivý stejně jako vy. A nyní se pusťme do meritů našeho jednání.“

Jack se znovu naklonil k Sharon a zašeptal jí:

„Toho Abdula neznám, ale bude silným protivníkem.“

Pokývala souhlasně hlavou a zalovila mezi papíry ve své složce. Vzala do ruky jeden z listů a rychle ho přelétla očima. Pak ho přistrčila Jackovi, který se do něj ihned začel.

Znovu se k ní naklonil. „Už vím, proč toho Abdula neznám. Dělá na našich dolech teprve půl roku a v osmdesátých letech studoval v Sovětském svazu mezinárodní dělnické hnutí a vědecký komunismus. Jste šikovná, že jste mi tuto informaci sehnala. Vědět co možná nejvíce o svých protivnících je základem úspěchu, nicméně na zítřek mi zavolejte do kanceláře šéfa personálního odboru, ať mi přijde vysvětlit, jak mohli přijmout na místo rubače vysokoškoláka odněkud z Ruska...“

„Už jsem si to zjistila,“ prohodila potichu, „v dotazníku tuhle skutečnost nevedl, zjistil mi to pan Carter...“

„Starej Carter, bývalý šéf naší ochranky?“ podivil se Jack.

„Zase tak starý není, je nějak ve vašem věku.“ Této větě se Jack srdečně zasmál, až se k nim jednající v sále zvědavě otočili.

„Dělá teď v soukromé agentuře,“ dodala.

„Fajn,“ vrátil jí papír, „jestli tenhle mladík obalamutil lži naše personalisty, nebude žádným problémem se ho zbavit.“

Wanda už nejméně podesáté vytáčela telefonní číslo na Warrena Smitha, ale telefon nikdo nezvedal. Že by už odletěl pro Adama? To by bylo mrzuté, protože mnohem lepší variantou bude, najde-li syna a přivede ho zpět sám Jack. Třeba k sobě naleznou zpátky cestu, kterou před lety ztratili právě proto, že jsou oba stejní. Tvrdohlaví, sebevědomí, zdánlivě nenápadní a přesto velmi dominantní individualisté.

Možná právě pro jejich osobnostní rysy se mezi nimi nahromadilo tolik drobností, které je nakonec rozdělily. Ale chtějí-li najít k sobě cestu zpátky, musí se dívat oba dopředu a jenom minimálně se ohlížet zpět. Tady už nezůstává žádné místo pro detaily. Nastal čas na radikální a přímé řešení a právě k takovému řešení je Jack tou nejvhodnější osobou. Za Adamem musí jet Jack a Warren a je třeba o této skutečnosti informovat. Zbývá maličkost. Sehnat ho a sdělit mu rozhodnutí. Kde jenom ten chlap lítá, že není

k sehnání, a není k sehnání právě teď, když ho nutně potřebuji? Přitom byl na telefonu kdykoli, když jsem ho nijak nutně nepotřebovala, pomyslela si Wanda a ještě se jednou neúspěšně pokusila Warrena dovolat.

Jack přesto, že konferenční sál číslo 3 doslova sršel napětím a emocemi, ani neposlouchal argumenty a tvrzení, jimiž se obě strany častovaly.

Zúčastnil se podobného jednání už mnohokrát a bylo mu zcela jasné, na jakých pozicích se obě strany zakopou a čím se budou snažit vzájemně trumfnout.

Dosud byl vždy středem těchto jednání a nedovedl si představit, že by tomu mohlo být jinak. Nyní s překvapením zjistil, že je mnohem zajímavější sedět mimo frontovou linii bojů a střety pozorovat jen jako nezávislý pozorovatel.

Nic nového pod sluncem, klasická zákopová válka, říkal si, poslouchaje řeči z obou stran.

Současně měl dost času k tomu, aby si našel prostor na hodnocení lidí v sále. Zajímali ho především ti dva kohouti.

Abdul Chatání byl očividně výborným řečníkem, ba výtečným, a vychytrale prokládal své vlastní projevy frázemi o rovnosti, třídním boji, lidských právech, vykořisťování a nesvobodě. Chlapče, chlapče, povzdechl si Jack a vzpomněl si, jak nedávno četl zajímavý článek v tisku o vývozu komunistické revoluce. Tenhle Abdul byl produktem typické ruské ideologické školy, hlásnou troubou socialisticko-komunistické ideologie a propagandy, jejíž podstatou bylo zestátnění veškerého majetku a jeho rozdělení mezi všechny lidi, aby všichni vlastnili všechno. Zdánlivě nesmírně ušlechtilá myšlenka. Ve skutečnosti zestátněním veškerého majetku nemá nikdo z lidí nic, protože stát je stát a lidé jsou lidé. Navíc majetek bez konkrétního hospodáře není opatrován, zušlechtován a rozhojňován tak, jak je to potřebné a žádoucí, není milován a předáván z generace na generaci, ale je pouze využíván a ve svém odosobnění plundrován. Ne že všichni mají všechno. Nikdo nemá nic.

„Mám hlad,“ zašeptal Jack a Sharon na něj vykulila oči.

„Teď když tady každému nervy pochodují po celém sále, vy máte hlad?“ zeptala se jej nevěřičně a on jí odpověděl:

„Když tu teď začnu dlabat, třeba jim to nervy trochu otupí a vrátí je to na zem. Dal bych si nějakou polívku a pečivo.“

Sharon odešla a za chvíli se objevil číšník s talířem horoucí polévky.

„No né, žampionová,“ zatetelil se Jack radostí a hned se pustil do jídla. „Děkuji vám.“

Sharon pozorovala, jak jí, a připadalo jí to zcela absurdní, krmit se na jednání, které hrozilo každou chvílí výbuchem a přechodem na generální stávkou všech Jackových dolů. A pan majitel tu do sebe tlačí žampionovou polévku a tváří se, že právě dělá nejdůležitější věc na světě.

Jack sice navenek působil klidně a vyrovnaně, přece jenom trochu hrál divadlo. A začínal mít i obavy. Na tomhle představení měl Rolland prokázat své řídicí a manažerské schopnosti, ale Jack si s přibývajícimi minutami uvědomoval, že je čím dál méně spokojen. Obě strany vyjednávaly dovedně, kličkovaly, útočily na sebe, přesvědčovaly se, argumentovaly a vyvozovaly, ale obě současně dělaly jednu neodpustitelnou chybu. Zaměřovaly se na slabiny protivníka, přitom se doslova nabízelo přikročit k nečekanému tahu a obrátit přednosti jedné ze stran proti ní samotné.

Pořád dokola padaly z řad odborářů věty o bídě, nedostatku, vykořisťování, naopak ze strany vedení firmy o omezených zdrojích, stagnujících cenách zlata a složitém odbytu, o klesajících ziscích a potřebě úspor, o nebezpečí propouštění, ale to všechno byly stokrát ohrané písně a stokrát poslouchaná píseň ztrácí na síle a naléhavosti.

Jack si mimoděk vzpomněl na Adama. Žampionovou polévku měli oba nejradši ze všech jídel, dokonce si ji občas sami doma v parku před domem na přímém ohni v kotlíku vařili, a i když ji zpravidla připálili, pojídali ji jako tu největší delikatesu.

Jack nedávno na konferenci o rozvoji podnikání se zájmem poslouchal přednášku profesora ekonomie z Kolumbijské univerzity, který upozorňoval, že v lidské populaci jsou maximálně tři až čtyři procenta lidí schopných řídit a vést velké firmy a korporace tak, aby skutečně prosperovaly a rozvíjely svůj potenciál.

Nyní se závěry profesora souhlasil. V tomto sále nebyl nikdo, kdo by mohl úspěšně zastávat funkci generálního ředitele. Až na mě, zasmál se v duchu neskromně a zase si vzpomněl díky po-

lévce na syna. Adam jistě zdědil řídicí schopnosti, napadlo ho, což je další argument pro to, aby ho co nejrychleji přivedl zpátky a začal ho pomalu učit všechno, co bude potřebovat, aby jednou bez problémů převzal místo generálního ředitele. Za Rollanda by firma sice nezkrachovala, ale upadla by do šedivého průměru. Má-li být firma výjimečně úspěšná, musí ji řídit výjimečný člověk a takovým člověkem je Adam, což ostatně potvrzuje i způsob, jakým tráví svá současná léta. Nicméně čas, který jsem ti, Adame, na vybouření mladických vášní věnoval, uběhl. Teď je třeba vrátit tě skutečnému životu, můj chlapče.

Číšník si přišel pro prázdný talíř a Jack mu řekl:

„Ihned mi sem, prosím, pošlete kuchaře, který tu polévku vařil.“

Za pět minut se polekaně připloužil do sálu vystrašený muž středního věku a zamířil k Jackovi.

„Dal jste mě zavolat, pane generální řediteli?“ zeptal se s velkou úklonou.

Jack se postavil, podal mu ruku a srdečně s ní zatřepal.

„Ano, nechal jsem vás zavolat,“ říkal tiše, aby nerušil jednání, „protože vám chci osobně poděkovat. Ta polévka byla vynikající a skvostně jsem si pochutnal.“

Pár slov, pomyslel si Jack, a jaký zázrak. Sehnutý mužík se napřímil a ta tam byla jeho bázlivost. Vyloudil na tváři úsměv a pevně Jackovi stiskl ruku.

„Děkuji vám,“ roztáhl ústa do ještě širšího úsměvu, „mám jí ještě plný hrnec, jestli chcete...“

„Ne, ne,“ zavrtěl hlavou Jack, „teď už víc nesním, ale uděláte mi radost, když ten hrnec dáte do mrazáku a já, vlastně moje paní sekretářka, ho večer vyzvedne, totiž v noci vyzvedne a já si tu polívku vezmu domů. Jste muž na svém místě, a kdyby všichni dělali samé výborné věci, žilo by se líp.“

„Protestuji,“ uslyšel Jack ze sálu a všiml si, že všichni jej sledují.

„Protestuji,“ zopakoval Abdul, „dohoda zněla jasně. Jednání je uzavřené a nikdo další na něj nemá přístup. Považuji vaše chování, pane generální řediteli, za svévolné a důrazné...“

„Moment, moment,“ snažil se Jack rychle zorientovat, „vy myslíte, aha, vy myslíte...“ Na celé kolo se rozesmál.

Všichni v sále nevěřicně zírali. Je možné se smát, jestliže stojíte nad propastí, je možné se smát, jste-li pod přímou palbou protiv-

níka a nemáte kde se skrýt, je možné smát se, hrozí-li vám smrtelné nebezpečí? Není porušení dohody před tolika svědky tím, co vrazí jednajícímu týmu ředitelů nůž do zad?

Jack se smíchy zakuckal. Jen co se vykašlal, obrátil se znovu ke kuchaři a požádal ho:

„Byl byste tak laskav, představil se a stručně tady panu Abdulu Chatánímu sdělil obsah našeho rozhovoru?“

„Jsem Jim Okambo a pracuji jako druhý kuchař v kuchyni. Pan Irving mě nechal zavolat, aby mi osobně poděkoval za kvalitu žampionové polévky.“ Slovo osobně Jim zdůraznil a o něco při jeho vyslovení povyrostl.

„Přesně tak,“ řekl Jack, „přesně a do písmene. Jim Okambo mluví pravdu a vy, kdo mě znáte, ať už zde zastupujete tu či onu stranu, snad můžete potvrdit, že za každých okolností jsem zvyklý říkat pravdu a nic neskrývat. Chtěl bych věřit, že tak je tomu i u každého z vás, protože kdo cokoli důležitého překroučí, zamlží či skryje, nemůže být pro mě důvěryhodným partnerem pro jednání.“

Jack se dlouze zadíval do očí Abdula Chatáního, který jen s největším přemáháním ten pohled vydržel. Pochopil ovšem, že jde o důrazné varování.

Adamovi život v prosluněné Barceloně čím dál více vyhovoval. Bylo mu sice jasné, že i tady léto jednou skončí a začne vlhká a vlezlá zima, ale to bude řešit, až se zima opravdu přiblíží.

Procházel se po Ramble a prohlížel si stánky, v nichž prodejci nabízeli k prodeji okrasné ptactvo, koťata, štěňata, ale i domácí husy, želvy a hady. Jinde zase stánky přetékal květinami či nejrůznějšími časopisy od politických týdeníků až po pornografický bulvár.

Mezi tím vším se proplétaly tisíce lidí, z nichž většinu tvořili turisté, tu a tam házející mince „živým“ sochám, které se za odměnu různě pitvořily, případně ochotně zapózovaly při skupinových fotkách.

Adam už znal místa, kde prodejci arabského původu pod maskou nezájmu a apatie vyhlíželi zákazníky prahnoucí po drogách nejrůznějšího typu a kvality.

Adam byl občasným zákazníkem a jen zřídkakdy platil hotovými penězi. Vždy však nabídl za drogu něco cenného, šperk, umělecký předmět, drahé doutníky.

I teď zaplatil párem maličkých náušnic a ledabyle si zastrčil psaníčko do náprsní kapsy.

Pomaloučku se stmívalo, ale bylo teplo a kromě úbytku světla nic nenavědčovalo tomu, že překrásný den pomalu končí.

Adam dorazil po Ramble zpátky na Katalánské náměstí, vnořil se do svého doupěte, sáhl do náprsní kapsy, zkušenými pohyby rozbalil psaníčko a za chvíli odstartoval svoji další cestu do středu vesmíru.

Nebo do pekla? To teď neřešil, protože jedinou jeho odpovědností byla odpovědnost jeho samého za sebe. A kde chybí odpovědnost, tam schází i seberegulace a kázeň.

Droga byla opravdu kvalitní, teď ještě v pekle neskončí. Nebo se naopak o to víc peklu přiblíží?

V čem je větší pravděpodobnost autonehody – ve starém křápu, který se „řítí“ po silnici osmdesátkou, nebo v novém sportáku přeplněném bezpečnostními prvky, řítícím se po dálnici dvě stě padesát?

Adam se řítí dvě stě padesátou a byl přesvědčen, že třímá volant pevně ve svých dlaních, jen se podivil tomu, že nevidí silnici a vlastně ani neví, kam chce zamířit a kam chce dojet.

Ale to nyní nepovažoval za důležité. Zatím mu k úplné spokojenosti stačila pouhá radost ze vzrušující jízdy. Kam se řítit, to ho teď opravdu nezajímalo.

Jednání v konferenčním sále číslo tři trvalo do pozdních nočních hodin, neskončilo ovšem žádným výsledkem a hned ráno se jednání strany sešly znovu.

Tentokrát zahájily útokem odbory.

„Jestliže dnes do sedmnácti hodin nedojde k uzavření kolektivní smlouvy, vstoupí osmnáct tisíc zaměstnanců všech dolů do časově neomezené stávkou na podporu našich požadavků. Písemná faxová stanoviska z dnešního rána máme k dispozici a rádi vám je předložíme,“ zamával složkou Abdul a v sále zazněl ze strany odborářů potlesk.

„Chcete říci, že se přidá i čtverka?“ zeptal se Rolland Williams.

„Ano,“ odpověděl Abdul.

„Proč tu tedy nejsou zástupci z tohoto dolu?“

„Dorazí nejpozději za dvě hodiny,“ odpověděl vítězně Abdul, „naše jednota je absolutní.“

Absolutní jednota, zasmál se v duchu Jack, nic takového přece mezi lidmi neexistuje, a pokud něco takového je Abdul schopen prohlásit, nevidí si ani na špičku nosu. Jednota lidí je vždy pouze dočasná a pokaždé jde spíše o deklaraci než o skutečnost. Jednota je jako hromádka peří na dvorku. Foukne vítr a z hromádky nezůstane nic. Absolutní jednota je takový protimluv jako suchý déšť.

Uvidíme, chlapi, ještě vás nechám chvíli poškorpit a pak se zapojím do hry. Poděláte se z toho na obou stranách. A proč si můžu dovolit převálcovat vás všechny? Ha, ha. Protože, miláckové moji, vy se tu štekáte zdánlivě o vysoké ideály, ale oběma stranám jde jenom o prachy. A já? Já na prachy kašlu a v tom je moje síla.

Vy všichni v tomhle sále, ať už sedíte dole nebo nahoře, si v koutku duše myslíte, že tomu starému skrblikovi Jackovi Irvingovi jde o jeho vlastní hromádku prachů! Omyl, kolegové, GIMC prosperuje a prosperovala takhle skvěle právě proto, že mně nikdy nešlo o prachy, ale jednalo se mi o prosperitu firmy, o to, aby takhle firma vzkvétala a samozřejmě potažmo i o to, aby nakrmila své děti, pardon, své zaměstnance. A oni ty děti teď křičí, že najíst se je málo, že chtějí ještě to a tohle a ještě tohle, a právě teď nastává chvíle, kdy je třeba říci dost, protože existují hranice, po které jsme ochotni přání svých dětí naplňovat, a také hranice, za kterou už jít odmítáme.

Uvědomil si, že jednání vlastně naplňuje docela hezky jeho představy. Jediné, co ho trochu mrzelo, byl fakt, že Rolland neobstál podle jeho očekávání. Jack mu odboráře naservíroval na zlatém podnose, ale on jej nedokázal zvednout. I když na jeho obranu je třeba přiznat, že šéfova přítomnost v sále ho jistě svazovala.

Přesně ve dvanáct hodin se Jack zvedl, požádal Rollanda o mikrofón a řekl pár vět, které zcela zvrátily průběh vyjednávání.

„Kolegové,“ zahřměl jeho hlas z reproduktorů, „dospěl jsem ke konečnému rozhodnutí. Vzhledem ke svému věku již nechci dlouho setrvat na postu generálního ředitele.“

V sále zašumělo, protože toto sdělení mělo podobný účinek, jako by prezident USA sdělil, že prezidentská funkce, funkce, která se zdá být věčnou, bude najednou zrušena.

Když se hluk utišil, Jack pokračoval. „Současně jsem dospěl k názoru, že nechci nadále provozovat své doly, neboť jejich výnosnost je v poměru k mým dalším aktivitám zanedbatelná a dosud jsem je nechával v provozu jen jako svoji, řekněme, svoji oblíbenou hračku, kterou si od mládí hýčkáme, i když na té hračce není nic hezkého a je celá odraná a špinavá. Ale teď už jsem přece jen dost starý a rozhodl jsem se, že se s ní rozloučím. Řeším jediné dilema, zda doly úplně uzavřít, nebo zda je prodat, najde-li se někdo tak pošetilý, že je ode mě koupí.“

V sále zavládlo naprosté ticho a zděšení. Z Jackových slov totiž vyplývalo, že o práci přijdou, nebo minimálně jsou nezaměstnaností přinejmenším ohroženi, všichni přítomní.

„To je vydírání,“ zakřičel Abdul a chtěl pokračovat, ale Jack ho pozvednutím ruky umlčel. „Chlapče, snad vás tak vzhledem ke svému věku mohu oslovit, máte-li pocit, že jde o vydírání, jsem ochoten vám ihned, řekněme nejpozději do půl hodiny, a nejdéle do dvou hodin, nabídnout své doly k odkupu za symbolickou cenu jednoho jediného randu...“

V sále se zvedl šum, a protože stále sílil, Jack zvolal:

„Nebude-li zde klid, ihned jednání ukončím.“

Po chvíli hluk umlkl, a tak tedy pokračoval:

„Moje nabídka je myšlena smrtelně vážně a říkám ji při plném vědomí a bez nátlaku. Jenom si dovoluji pana Abdula Chatáního upozornit, že na mzdy, režie, suroviny, reklamu, obchodní zastoupení, právní služby, bezpečnostní opatření, povinné odvody z mezd, ochranku a subdodavatelské služby potřebujete provozní kapitál v řádu desítek milionů amerických dolarů měsíčně. Pokud mi prokáže, že je toho schopen, má nabídka platí, a to s jedinou podmínkou. Jestliže svým závazkům v následujícím, řekněme půlroce, někdy nedostojí, vrátí se doly s velkou pokutou zpátky do mých rukou. Právníci už si s tím poradí. Moc panu Chatánímu přeju, aby se rozhodl doly převzít, všichni si tak zachováte práci a navíc pan Chatání jistě ochotně naplní požadavky, s kterými zástupci odborů na toto jednání přišli.“

„Proč nenabídnete doly přímo odborové organizaci?“ vykřikl prošedivělý odborář, který včera jednání za odbory zahajoval, „a proč si chcete tak drze a neomaleně Chatáního koupit?“

„Jaké koupit,“ ohradil se Chatání, „já se přece nedám koupit.“

„Pánové,“ vzal si opět slovo Jack, „odbory jsou pro mě nikým. Dnes jste to vy, zítra někdo jiný, pozítří zase někdo jiný. Nic takového jako odbory není schopno řádně hospodařit, proto jsem si vybral jednu jedinou konkrétní osobu hospodáře, a aby to byl dobrý hospodář, nabízím mu i vlastnictví, protože bez vlastnického vztahu nikdy nikdo a trvale nemůže být dobrým hospodářem. Nyní vyhlašuji hodinovou přestávku a po ní prosím pana Chatáního o jednoznačné stanovisko.“

V sále byla atmosféra jako po výbuchu bomby. Sharon se naklonila k Jackovi. „Co vám to kuchař do té polévky nasypal?“

„Přece jsem vám říkal, že nemůžeme prohrát,“ zašeptal Jack.

„Ježíši,“ vydechla, „co když vaše doly od vás ten Abdul opravdu koupí?“

„Moje dítě,“ pohládl ji po ruce, „on si je s velkou pravděpodobností za stanovených podmínek nekoupí, a i kdyby si je koupil, tak je provozně nebude schopn ufinancovat...“

„A co když se nějaká banka rozhodne s ním do toho jít? Abdul může hrát jen roli prostředníka a doly vlastně přebere nepřímo banka nebo nějaká finanční společnost?“

„Nezapomínejte na jedno, Sharon. Banky jsou z velké části pod mojí kontrolou, a kdyby s ním šla nějaká nezávislá finanční společnost, pak mám sílu ji zničit nebo koupit. Ano. Cena může být vysoká. Ale za tu hru to přece stojí, ne?“

„Nevím,“ pokrčila rameny, „jen vám přeju, ať se nepřepočítáte. Vy jste šéf.“

„Ale já nepočítám,“ rozesmál se, „tohle je jenom intuice. A ještě něco,“ dodal, „on si ty doly nekoupí už proto, že by se stal pro odboráře vyvrhelem a zrádcem. Nevím, jestli to pochopil, s tím vydíráním z mé strany měl pravdu, až na to, že já nevydírám odbory, já vydírám přímo jeho, protože v jeho případě mu vracím tu nečestnost s falešným dotazníkem. A navíc! V tuto chvíli si odboráři určitě vjeli do vlasů a už tam začala působit nezadržitelná infekce.“

„Jaká infekce?“ zhrzola se.

„Závist,“ zašeptal, „Teď někteří spekulují a hádají, proč jsem tu královskou nabídku učinil Abdulovi a ne jim. Uvidíme, jak obstojí proklamovaná absolutní jednota. A teď bych si dal ještě trochu té výtečné žampionové polévky.“

„Pane generální řediteli,“ přistoupil Rolland, „přiznám se, že jste mi trochu vyrazil dech. Mám-li vést dále jednání, aniž bych...“

„Jistě, Rollande, všechno se hned dozvíte, přisedněte prosím. Víte, proč jsem přišel s tím svým projevem? To je docela jednoduché. Ačkoli to tak nevypadá, vytvořil jsem prostor pro shodu i společnou půdu, která kousek po kousku povede k ochotě obou stran hledat řešení, ne se jen hádat. Nabídl jsem vám hledání společných východisek, nikoli zatvrzelé lpění na protichůdných názorech. Není teď vaším společným zájmem zachránit firmu?“

Rolland přikývl. „Jdu požádat Abdula o separátní jednání.“

„Dobrý nápad,“ přikývl Jack a lehce ho plácl po rameni, „a ještě maličkost. Všiml jste si, jak ten pochválený kuchař povyrosl, Rollande? Někdy je lepší zeď obejít nebo přelézt, než do ní opakovaně bušit hlavou. Zkuste jednat s odboráři tak, abyste je dostal na svou stranu.“

„Promiňte, pane generální řediteli, co tím myslíte?“

„Spojte se s nimi proti mně. Všichni. A upřímně. Nechcete přece přijít o práci. Nikdo z vás. Budete-li úspěšný, vrátíte se do sálu a jednání bude pokračovat já versus vy všichni ostatní. Jenom abych nezapomněl, Sharon si ponechám na své straně.“

Sharon přikývla. „Nebudou mít trochu velkou přesilu?“

„Ne, Sharon,“ zasmál se Jack, „nebudou. Naopak, čím jich bude proti nám stát více, tím více se budou jejich stanoviska tříštit a rozměšňovat, tím obtížněji budou hledat společnou řeč.“

Nakonec budou rádi, že jim nabídnu východisko. Víte, mé dítě, u pracovních a obchodních jednání nehraje matematika hlavní roli. Základem je komunikace, rétorika, intuice a schopnost strhnout a přesvědčit lidi.“

„Mohou vás ukřičet,“ namítla.

„Kdepak,“ mávl rukou, „jak bych vám to...“ zamyslel se a pohybem ruky propustil Rollanda. „Tohle teď patří jenom vašim uším, teď jsem udělal stejnou věc jako Julius Caesar. Když připlul z Galie se svojí armádou do nynější Anglie, nechal ji vystoupit z lodí a napochodovat na křídové skály Doveru.“